SUOMEN ILMASTOPANEELI
The Finnish Climate Change Panel

Ympäristövaliokunta 14.9.2021

K 18/2021 vp Ilmastovuosikertomus 2021.

Ilmastopaneelin lausunto

Yleisesti

- Vuosikertomus on uusin ilmastopolitiikan asiakirja
  - Sisältö ja muoto kehittyy koko ajan
  - Edistystä tapahtunut: nyt täsmällisempää raportointia ja selkeämpää kokonaiskuvan luomista

- Vuosikertomus ilmastopaneelin näkemyksen mukaan
  - Strateginen asiakirja – arvioi, täsmentää ja ennakoi
  - Datapohja tulisi saada helposti käyttöön
  - Päähuomio: arvioivassa otteessa ja myös kansalaisille helposti avautuvan tiedon tarjoamisessa

Ilmastopaneelin arviot

1. Päästökehitys: arvio pääosin kohdallaan

- Päästökauppasektori: päästöoikeuden hinta, energia- ja prosessiteollisuuden ponnistelut puhtaiden ratkaisujen edistämiseksi, kivihiilen kielto ja päätös puolittaa turpeen energiakäyttö vuoteen 2030
- Taakanjakosektori: kehitys tavattoman hidasta ja yksikäsitteinen syy siihen on kansallisen ilmastopolitiikan tehottomuus

2. Hiilineutraalius ja päästökuilu: kokonaiskuvaa voisi tarkentaa

- Päästövähennyspolku: katettu hyvin
- Maankäyttösektorin nettonielu: kehitysarvio suhteessa 2035 tavoitteeseen jää hämäräksi

3. Indikaattoreita analyysien tueksi

- Vuosikertomus nojaa hyvin päästöjä ja nieluja koskevaan tietoon
- Yksittäisten toimien edistyminen: auttaisiko täydentävien indikaattoreiden käyttö? (sähköautojen määrän kehitys, lämmitystaparemonttien määrä, lämmityksen ja sähkön tuotannon fossiiliset osuudet, päästöintensiteetti per BKT sekä metsäkadon ja maankäytön muutosten kehitykset)

4. Vähähiilitiekarttojen merkityksen analyysi puuttuu

- Merkittävä ilmastopolitiikan innovaatio: toimijat tiiviimmin mukaan ilmastotoimiin
- Toimijat, julkinen valta & vuorovaikutus: keskustelu taloudellisista ja muista ehdoista, joita tarvitaan, että hiilineutraaliustavoitteet voidaan toteuttaa

5. Ilmastopolitiikka, talous ja talouspolitiikka: hyvä avaus

- Ilmastopolitiikka: investointien ja kilpailukyvyn lähde
- Ilmasto-, elinkeino- ja talouspolitiikka nivoutuvat yhteen yhtä tiukemmin
- Ehdotus: Keskustelu kädenjäljestä kannattaisi liittää tähän kontekstiin

6. Suomesta vahvempi globaali toimija

- Ilmastopolitiikka siirtyy asteittain uuteen vaiheeseen: kun omat päästöt vähenevät, Suomen toimille globaalien päästöjen vähentämiseksi suurempi rooli
- Ajatus: erityisteema seuraavaan ilmastovuosikertomukseen - lähialueet (Venäjä & arktinen) ja kehitysyhteistyö

Muita ehdotuksia

7. Tietopohja helpommin saataville

- Raskas ponnistus ympäristöministeriölle
- Tilastointi ja raportointi: eivät kaikin osin palvele vuosikertomusta eikä muutoinkaan ilmastopolitiikan seurantaa
- Ehdotus: Ympäristöministeriö, Tilastokeskus, Syke, Luke ja muut kasvihuonekaasutilastoja kokoavat tahot koordinoivat yhteiset tiedontuottamisen ja raportoinnin periaatteet

8. Hallitukselta viesti kansalaisille

- Ilmastopaneeli uudistaa aiemman ehdotuksensa – suora viesti hallitukselta kansalaisille tarvitaan



SUOMEN
ILMASTOPANEELI
The Finnish Climate
Change Panel